

RECORDNIVEAU VAN DE AMERIKAANSE BEURSINDEX DOW JONES | DOOR RAINER RUPP

Posted on 27. November 2020

Een teken van de veerkracht van de Amerikaanse economie of van haar ondergang?

Een commentaar van Rainer Rupp.

Op woensdag van deze week brak de toonaangevende index van de Amerikaanse beurs, de Dow Jones Industrial Average, het duizelingwekkende record van 30.000 punten. Men zou denken dat historische hoogtepunten op de beurzen iets te maken hebben met bloeiende economieën, volledige werkgelegenheid, goede inkomens en een bloeiende consumptie, in combinatie met uitzonderlijk positieve vooruitzichten voor politieke, economische en sociale stabiliteit. In een vorig leven, toen niet alles op zijn kop stond, zoals nu het geval is, was dat wel het geval.

Nog niet zo lang geleden werd de 30.000 mark als onbereikbaar beschouwd voor de toonaangevende Amerikaanse index. Dit zorgt ervoor dat de champagnekurken op Wall Street en de "one-percenters" in het gedrang komen bij de financiële jongleurs. De superrijken zijn weer superrijk geworden, ook al vertoont de Amerikaanse economie weer een dalende trend, de hoge werkloosheidscijfers blijven stijgen, de door Corona-subsidies verborgen werkloosheid is enorm en de hongerplaag verspreidt zich als een epidemie van de armste naar de voormalige middenklasse van de bevolking.

In vrijwel alle Amerikaanse staten staan er nu eindeloos veel rijen voor de gaarkeukens en gratis voedselverdeelpunten. De meeste van hen worden gefinancierd door religieuze en seculiere niet-gouvernementele organisaties. Tegelijkertijd zijn de vooruitzichten voor economische verbetering verre van rooskleurig, gezien de toenemende maar uiteenlopende lockdownmaatregelen in de verschillende staten. Dit gebeurt tegen de achtergrond van de opstandige en opruiende acties van 'Black Lives Matter' en 'antifa' enerzijds en de verschijningen van de zwaarbewapende conservatieve en deels rechts-radicalen milities anderzijds.

De omstreden uitkomst van de presidentsverkiezingen vormt een extra obstakel voor de binnenlandse vrede in de VS. De Republikeinse helft van de Amerikaanse kiezers is er nu vast van overtuigd dat de overwinning van Joe Biden alleen mogelijk is gemaakt door massale verkiezingsfraude. Deze ontwikkeling

heeft ook het potentieel om de polarisatie van beide kanten verder te radicaliseren. Samen met de snel groeiende kloof tussen het kleine aantal zeer rijken en het grote aantal zeer armen, voorspellen de bovengenoemde factoren niet veel goeds voor de politieke en sociale stabiliteit in de VS in de komende jaren, ongeacht onder welke president.

Maar hoe komt het dat de Dow Jones voor deze sombere Amerikaanse sociaal-economische vooruitzichten het record van 30.000 heeft gebroken? Deze schijnbaar paradoxale ontwikkeling maakt deel uit van de misantropische logica van het financiële systeem dat uit de hand loopt, niet alleen in de VS maar in ons allemaal. Zelfs de voormalige bondspresident Horst Köhler (CDU), die van 2004 tot zijn ontslag in 2010 het hoogste politieke ambt in Duitsland bekleedde, had in een openbare toespraak midden in de bankencrisis in 2008 als voormalig hoofd van het Internationaal Monetair Fonds verklaard: "De financiële markten zijn een monster geworden (1)" En deze monsters zijn "wild" geworden (2). Hij eiste solidariteit van politici in plaats van blanco kapitalisme.

Bondspresident Horst Köhler wist waar hij het over had, want hij was van 2000 tot 2004 directeur van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) in Washington geweest en had een eersteklas inzicht gekregen in de vereniging van de transnationale monsters die het levenselixir uit de aderen van de menselijke samenlevingen over de hele wereld zuigen.

Zijn open en vernietigende kritiek op de heilige liberale markten, waarvan het fundament de neoliberale financiële marktmonsters zijn, werd door de machtigen in ons land als volstrekt absurd ervaren. Iemand als hij hoorde niet thuis in het hoge ambt. Stap voor stap werd Köhler ontmanteld in de media, afgeschilderd als een naïeve dwaas, niet meer uitgenodigd om toespraken te houden, er werden grappen over hem verspreid in de high society, er werd vuiligheid gezocht in zijn privéleven. De opwinding was pas voorbij toen Köhler er niet meer tegenop kon en vroegtijdig ontslag nam. Overigens had een andere Duitse president, namelijk Köhlers opvolger Christian Wulff (CDU), een soortgelijk lot.

Midden in de financiële crisis op 24 augustus 2011 bekritiseerde bondspresident Christian Wulff tijdens een toespraak in Lindau op verrassend harde wijze de reguliere euro-reddingsparachutes. Hij zei: "Iedereen

die probeert de gevolgen van het uiteenspatten van speculatieve luchtballonnen te verzachten met geld en garanties alleen" handelt "volgens het motto: After me the deluge". De bondspresident heeft echter geen concrete plannen onthuld om dergelijke reddingsparachutes tegen te houden door te weigeren de overeenkomst te ondertekenen - in ieder geval niet in het openbaar. Desalniettemin was dit niet langer acceptabel voor de mooie heersers van de financiële oligarchie, die onder de naam van de Bondsrepubliek Duitsland opereert.

Om een voorbeeld te stellen voor alle toekomstige Duitse presidenten en politici werd Christian Wulff systematisch en publiekelijk nog brutaler vernederd dan Köhler eerder had gedaan; zelfs het verleden van zijn vrouw werd aangenaam in de modder gesleept door de sleazy, zelfbenoemde "kwaliteitsmedia". Dit veranderde pas toen Wulff op 17 februari 2012 zijn ontslag aankondigde en het hoogste ambt in de staat bevrijdde voor de volgzame priester Joachim Gauck. Een kort en bondig verslag van de gebeurtenissen van toen is te vinden op Heise/Telepolis via deze link.

De noodzaak van de zogenaamde solidariteitsreddingspakketten met gigantische bedragen voor de sterk verschuldigde PIIGS van de EU, namelijk Portugal, Italië, Ierland, Griekenland en Spanje, werd zonder enig alternatief aan de bevolking verteld en was een etiketteringsfraude. Want de brede lagen van de bevolking van deze landen, die in de paar jaar sinds het begin van de crisis totaal verarmd zijn, hebben niets van het reddingsgeld gezien.

In feite waren de reddingspakketten uitsluitend bedoeld om de schulden van de PIIGS-landen bij de grote internationale banken af te lossen, die veel te veel (slechte) leningen aan de PIIGS hadden gegokt en die niet in staat waren deze af te lossen. Deze slechte leningen zouden nu worden afgelost door de rijkere EU-landen, met behulp van allerlei financiële instrumenten. Het Duitse aandeel in deze nieuwe schulden, waarvoor de Duitse belastingbetaler uiteindelijk zal moeten betalen, is iets minder dan 30 procent.

Toen de reddingspakketten elektronisch werden overgemaakt, ging het geld voor een theoretische tweede keer via de centrale banken van de PIIGS-landen, voordat het rechtstreeks naar de grote banken werd overgemaakt. Want zonder deze reddingspakketten zou het goksysteem van de zogenaamd

"systeemrelevante" wereldwijde financiële instellingen in de problemen zijn geraakt en mogelijk failliet zijn gegaan. Al met al heeft de Duitse staat ook enorme schulden op zich genomen om het banksysteem te redden, waarvan de winsten worden geprivatiseerd en de verliezen ten laste komen van de bevolking; alleen om in de jaren daarna een rigide bezuinigingsbeleid te voeren, waarbij vooral de uitgaven voor onderwijs, openbare infrastructuur en sociale voorzieningen werden verlaagd, maar de inkomsten van de parlementariërs werden verhoogd. We hebben nu dus een land dat niet alleen in politiek opzicht steeds meer op een bananenrepubliek lijkt, maar ook op een samenleving met vervallen bruggen, een vervallen wegennet, een disfunctioneel Duits spoorwegnet, vervallen scholen en een gezondheidssysteem dat in een coma is geraakt.

Toen dit alles had kunnen worden afgewend, riep de Duitse president Horst Köhler aan het begin van de bankencrisis in 2008 op tot solidariteit in plaats van blanco kapitalisme en benadrukte hij dat "de banken zich zodanig moeten consolideren dat we weer op hen kunnen vertrouwen". Met andere woorden, hij riep de banken op om een einde te maken aan hun zeer riskante maar zeer lucratieve gokactiviteiten in het wereldwijde financiële casino en om terug te keren naar de beproefde functies van de banken, namelijk het ondersteunen van de productieve sectoren van de reële economie. Zijn vermanende woorden werden niet gehoord.

Achteraf kan veeleer worden gesteld dat er sinds het begin van de beurscrash en de financiële crisis van 2007/2009 geen maatregelen zijn genomen om de diepe structurele problemen van het westerse financiële systeem te verlichten. In plaats daarvan zijn de geldddrukmachines van de Amerikaanse Federal Reserve en in mindere mate de Europese Centrale Bank steeds sneller gaan draaien. Met steeds nieuwe en grotere reddingsoperaties wordt het financiële systeem met steeds kortere tussenpozen gered van de uiteindelijke ineenstorting, met steeds grotere liquiditeitsinjecties door de centrale banken.

In het laatste kwartaal van 2019 was de situatie in het Amerikaanse banksysteem - en dus ook in de rest van het Westen - - - ongemerkt weer dramatisch verslechterd en bereikte begin maart 2020 een piek. Eind december 2019 was er een zeer betrouwbare trend in het Amerikaanse financiële systeem ontstaan: Ongeacht welke negatieve politieke, economische of sociale gebeurtenissen zich ergens ter wereld hebben

voorgedaan, zoals de nieuwe crisis tussen de VS en Iran, die gemakkelijk tot oorlog had kunnen leiden, bleven de Amerikaanse financiële markten onaangetast. De aandelenkoersen bleven stijgen, hoe dan ook! Waarom?

De reden hiervoor is dat de nachtelijke noodrepo's van de Amerikaanse centrale bank (Fed) een steun in de rug zijn geworden voor de liquiditeit van het banksysteem. Onlangs nog werd het instrument van deze noodrepo's in 2008 op het hoogtepunt van de bankcrisis een paar keer gebruikt. Deze keer was de uitzonderlijke maatregel echter al in november de nachtnorm geworden, slechts enkele weken na de herinvoering medio oktober 2019. De nachtelijke liquiditeitsinjecties van de Fed bedroegen slechts 60 miljard dollar, oplopend tot 180 miljard dollar eind december 2020. Ze waren zo zeker als de zonsopgang in de ochtend en de financiële jongleurs konden stevig op hen rekenen bij hun operaties.

Deze dagelijkse liquiditeitsinjecties door de Amerikaanse centrale bank, de Fed, waren bedoeld om de overnight rente kunstmatig laag te houden en te voldoen aan de groeiende vraag naar liquiditeit van de banken (3). De liquiditeitscrisis, die aanvankelijk als tijdelijk werd beschreven, was "duidelijk permanent geworden", schreef de financiële blogger Northmantrader medio januari 2020 (4). Toch begonnen begin 2020 de prijzen op Wall Street in te storten. Onder de indruk van het zich verspreidende coronavirus versnelde de ineenstorting van de prijzen op de financiële markten, hoewel de Fed op sommige nachten tot 500 miljard dollar in het systeem pompte.

En toen kwamen de eerste corona bailoutpakketten in dimensies die alle vorige bailouts overschaduwden en de crisis in het financiële systeem opnieuw in de doofpot stopten. Vanaf begin maart begonnen de aandelenkoersen onverbiddelijk te stijgen, volledig los van de economische, sociale en politieke realiteit in de VS, en breken ze momenteel nieuwe records. Het beeld is vergelijkbaar in Duitsland.

Hoe langer de financiële economie van het Westen grotendeels losstaat van de reële economie, hoe erger de onderliggende problemen zullen worden en hoe rampzaliger de ineenstorting zal zijn, die zelfs met biljoenen dollars "vers" geld op de lange termijn niet kan worden afgewend. Om te voorkomen dat de beurskoersen opnieuw instorten, zijn er steeds grotere bedragen aan dollars, euro's, ponden of yen nodig

waarmee de centrale banken de financiële instellingen liquide houden. Zo meldde "Barron's" - een krant die op Wall Street moet worden gelezen - op woensdag 25 november dat het recordniveau van Dow Jones van meer dan 30.000 punten alleen mogelijk werd gemaakt door een wereldwijde toename van de liquiditeit tot 14 biljoen (US biljoen) dollar.

Deze explosie van de geldhoeveelheid komt vooral ten goede aan de aandeelhouders en de financiële sector. Op de tweede rij helpt deze ontwikkeling onder meer de verzekeringsmaatschappijen, maar ook particuliere pensioenfondsen die hebben belegd in aandelen of de markten voor luxegoederen en onroerend goed. Dit is van groot belang voor overheidspolitici van alle strepen, want het houdt precies die mensen in een goed humeur die de echte macht hebben in de staat en voor wie de politici de regering leveren. Met de brede massa van de bevolking komt er weinig of niets van deze enorme bedragen door.

Want het geld dat de centrale banken in het financiële systeem pompen, wordt niet gebruikt om te investeren in de onderliggende reële economie, waar echte goederen en diensten worden geproduceerd en banen worden gecreëerd, zelfs voor mensen die geen computerdeskundigen zijn. Nee, het geld wordt bijna uitsluitend gebruikt voor financiële transacties om geld om te zetten in nog meer geld. Maar dat is zeer onproductief in de reële economie. Bovendien is het een gevaarlijke ontwikkeling voor de economie als geheel, want als het minder riskant is en ook makkelijker is om veel meer geld te verdienen met vrijwel renteloos geld in een financiële markt die door de centrale bank is afgedekt tegen ineenstortingen van de prijzen, waarom zou iemand anders dan in de reële economie investeren, bijvoorbeeld in een fabriek met al zijn personeelsproblemen, bedrijfsonzekerheden en waar, tot overmaat van ramp, de rentetarieven voor zakelijke leningen veel hoger zijn dan die voor financiële transacties.

Dit decadente systeem heeft niets gemeen met het klassieke kapitalisme en zijn markteconomie, maar de financiële sector bestaat uit een pure kliekeconomie met een schijndemocratie als façade, geregeerd door de rijken, door de rijken voor de rijken. Dat is de weg naar de economische ondergang. Zelfs de eerder genoemde Wall Street krant "Barron's" vroeg zich af (5) of de Dow Jones' eerste doorbraak van de 30.000 mark "in het licht van de wereldwijde onzekerheid als gevolg van de pandemie een bewijs is van de kracht van de Amerikaanse economie? Of weerspiegelt dit alleen de macht van de Federal Reserve om activa te

manipuleren?" Er is een groot verschil, vervolgt Barron, want "één versie vertelt een verhaal over de veerkracht van de Amerikaanse economie. de andere vertelt een verhaal over zijn ondergang."

Bronnen:

1. <https://www.stern.de/politik/deutschland/horst-koehler--die-finanzmaerkte-sind-zu-einem-monster-geworden--3853378.html>
2. <https://www.sueddeutsche.de/geld/bankenkontrolle-die-monster-sind-wild-1.48603>
3. <https://www.wsj.com/articles/fed-adds-82-billion-to-financial-markets-11579016506?mod=e2twcb>
4. <https://northmantrader.com/2020/01/14/repo-lightening/>
5. <https://gsiexchange.com/14-trillion-floods-market-in-global-liquidity-dow-tops-30k/>

+++

Met dank aan de auteur voor het recht om het artikel te publiceren.

+++

Beeldbron: fotokosmos1/ shutterstock

+++

KenFM streeft naar een breed spectrum aan meningen. Opiniëartikelen en gastbijdragen hoeven niet de mening van de redactie te weerspiegelen.

+++

Vind je ons programma leuk? Informatie over verdere ondersteuningsmogelijkheden vindt u hier:

<https://kenfm.de/support/kenfm-unterstuetzen/>

+++

Nu kunt u ons ook ondersteunen met Bitcoins.

BitCoin-adres: 18FpEnH1Dh83GXXGpRNqSoW5TL1z1PZgZK